

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Johansson, E., Kukkohovi, P., & Mertanen, A. (2020). EU-hankkeissa etsitään tukimuotoja kansainvälisten osaajien korkeakoulupolulle: kieltä ja substanssia yhdessä sosiaalialan lisäkoulutuksessa. *Suomenopettajat*, (3), 22-25.

PLEASE NOTE: This is a self-archived version of the original article.

Please cite the original version:

Johansson, E., Kukkohovi, P., & Mertanen, A. (2020). EU-hankkeissa etsitään tukimuotoja kansainvälisten osaajien korkeakoulupolulle: kieltä ja substanssia yhdessä sosiaalialan lisäkoulutuksessa. *Suomenopettajat*, (3), 22-25.

TEKSTIN KOONTI **KUKKA-MAARIA RAATIKAINEN**
KUVAT **SAVONIA-AMK:N KUVAPANKKI**

Eri maista Suomeen tulleet tarvitsevat usein tukea koulutus- ja urapolun hahmottamiseen. Heillä ei ole välttämättä käsitystä sopivasta koulutusalaista, suomalaisesta korkeakoulujärjestelmästä tai opiskelun vaatimuksista. Omassa lähtömaassa hankittua osaamista voi olla runsaasti, mutta ei tietoa siitä, miten sitä voisi kuvata tai miten sitä voisi hyödyntää Suomessa. Tähän tarkoitukseen Euroopan komissio on myöntänyt rahoituksen kolmelle hankkeelle, jotka esitellään tässä artikkelissa.

Kansainväliset opiskelijat voivat hyötyä digitaalisesta tuesta, kun se on suunniteltu ja toteutettu huolellisesti.

MAIKO-hankkeen tavoitteena on auttaa maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita integroitumaan korkeakouluopintoihin, antaa alkuvaiheen tukea opinnoista suoriutumiseen ja kehittää keinoja jo hankitun osaamisen tunnistamiseen.

Toisaalta ajatus omassa kotimaassa hankitun ammatin hyödyntämisestä suomalaisilla työmarkkinoilla voi olla hyvinkin selkeä. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan työvoimapula kasvaa Suomessa koko ajan, joten alan ammattilaisten osaaminen tulisi hyväksyä ja hyödyntää. UOMA-hankkeessa pilotoidulla suomen kielen integrointimallilla syvennetään maahanmuuttajien sosiaalialan ammatillisen suomen kielen osaamista.

Myös kansainvälisiin tutkintoihin hakeutuvilla opiskelijoilla voi olla vaikeuksia suomalaisen kieleen, kulttuuriin ja opiskelun tapoihin tottumisessa, vaikka oma halu olisi vienyt opiskelemaan uutta tutkintoa ulkomaille. LEARNING to Live -hankkeessa suunnitellaan kansainvälisessä yhteistyössä digitaalisia ratkaisuja tukemaan kansainvälisiä korkeakouluopiskelijoita.

Näitä kolmea hanketta yhdistää Euroopan komission rahoitus sekä halu auttaa kansainvälisiä osaajiamme löytämään oma tiensä suomalaisessa korkeakoulussa, ammatissaan kehittämisessä tai urapolullaan.

MAIKO -

Maahanmuuttajien integrointimalli korkeakouluun

Hankkeen kesto 8/2018-12/2020

Rahoittaja:

Euroopan sosiaalirahasto (ESR)

Toimija: Oulun ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja: Heidi Silvan (Oamk)

EU-hankkeissa etsitään tukimuotoja kansainvälisten osaajien korkeakoulupolulle

Kansainväliset opiskelijat tarvitsevat paljon tietoa opintojensa alkuvaiheessa. Tieto hankitaan netistä, opettajilta ja opiskelukavereilta.

Tuettu polku korkeakouluopintoihin

MAIKO-hankkeen tavoitteena on edesauttaa maahanmuuttajia hakeutumaan ja kiinnittymään korkeakouluasteelle. Hanke toimii luontevana jatkumona korkeakouluun valmentaville opinnoille. Hankkeen avulla on toteutettu koulutuskokeiluja korkeasteelle niille maahanmuuttajille, joita korkeakoulu kiinnostaa mutta joille alanvalinta ei ole selvä. Koulutuskokeiluista saadut kokemukset ovat olleet lupaavia, ja toiminta on osaltaan lisännyt erillisvalinnassa hakijoiden määrää.

Ensimmäinen MAIKO-ryhmä aloitti tuetun polkuopiskelunsa Oamkissa syksyllä 2019. Opiskelijat jakautuivat tasaisesti sairaanhoitajan, sosionomin ja tradenomin koulutuksiin. Keväällä 2020 hakukohteena olivat edellisten lisäksi fysioterapian sekä radiografian ja sädehoidon tutkinto-ohjelmat. Opintojen etenemisen vaatimukset ovat samat kuin muillakin polkuopiskelijoilla, eli tutkinto-opiskelijaksi päästäkseen on vuoden aikana suoritettava vähintään 55 opintopistettä. Kaikilla ensimmäisen MAIKO-ryhmän opiskelijoilla pisteitä oli riittävästi, ja he kaikki siirtyivät tutkinto-opiskelijoiksi.

UOMA -

Uraa ja osaamista korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille

Projektin kesto: 1/2019-12/2020

Rahoittaja: Euroopan sosiaalirahasto

Osatoteutus: Sosiaalialan ja suomen kielen lisäkoulutus (15 op) korkeasti koulutetuille maahanmuuttajille, joilla on kotimaastaan soveltuvaa koulutusta ja osaamista alalle. Pyrkimys on helpottaa sosiaalialle pätevoitymistä.

Osatoteutuksen toimijat: Diakonia-ammattikorkeakoulu Diak, Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK, Laurea-ammattikorkeakoulu, Oulun ammattikorkeakoulu Oamk

Kirjoittajat: Elina Johansson (Diak), Pirkko Kukkohovi (Oamk) ja Anja Mertanen (Laurea)

Korkeakoulutasoiset, asiantuntijatyöhön johtavat opinnot vieraalla kielellä ovat vaativia ja työntäyteisiä. Tiivistähtisissä opinnoissa haasteeksi voi nousta paitsi opiskelijan jaksaminen ja kiinnittyminen tutkintoon johtavaan koulutukseen myös opintojen eteneminen. MAIKO-hankkeessa on luotu opintojen tukitoimimalli suomen kielen ja substanssialojen tukipajatoiminnalla. Tukipajoissa opiskelijat saavat tarvitsemansa alkuvaiheen tuen, vahvistavat suomen kielen taitojaan ja integroituvat opintoryhmiinsä. Pienryhmässä opiskelijat saavat myös korvaamattoman arvokasta vertaistukea ja kannustusta toisiltaan.

Kieltä ja substanssia yhdessä sosiaalialan lisäkoulutuksessa

UOMA-hankkeessa kehitettiin sosiaalialan ja suomen kielen 15 op:n lisäkoulutus, joka koostuu kolmesta osiosta: sosiaalialan perusteet (5 op), lainsäädäntö (5 op) ja palvelujärjestelmä (5 op). Jokaisessa opintojaksossa on suomen kielen oppiminen integroitu sosiaalialan tehtäviin ja sisällöt on suunniteltu hankkeessa mukana olleiden ammattikorkeakoulujen sosiaalialan ja suomen kielen asiantuntijoiden yhteistyönä. Mallia testattiin Diakissa verkkototeutuksena, Hamkissa ja Laureassa lähiopintoina ja Oamkissa työn opinnollistamisena.

Yhteensä suomen kielen opintojen laajuus on 5 opintopistettä koko lisäkoulutuksessa, ja sille on omat oppimistavoitteet. Tärkeimpinä tavoitteina ovat, että opiskelija hallitsee oman ammattialan sanastoa ja käsitteitä ja pystyy kommunikoimaan työyhteisössä tasavertaisesti ja itsenäisesti ammatin vaatimissa asiakastilanteissa.

Jokaisen kolmen sosiaalialan opintojakson tehtäviin liittyvistä materiaaleista tehtiin sanasto-, rakenne- ja tekstinymmärtämisharjoituksia erilliselle Quizlet-verkkoalustalle. Quizlet-harjoituksista (<https://quizlet.com/join/73zyvccw2>) saatiin kaikissa toteutuksissa hyvää palautetta opiskelijoilta.

Suomen kielen oppimisen tukena käytettiin myös oppimispäiväkirjaa. Sen avulla pääsee seuraamaan reaaliaikaisesti oppimisen etenemistä. Kirjoittaminen ja reflektointi kehittää ammattialan sisältöjen omaksumista

Vertaistuen tärkeys tuotiin esille L2L-hankkeessa: ryhmäkeskustelualustaa toivottiin aukaistavaksi jo ennen kv-tutkinnoissa opiskelun aloittamista.

samalla, kun suomen kielen taito kehittyy. Oppimispäiväkirja toimii myös hyvänä ohjauksen työkaluna, jolloin suomen kielen ohjaus ja tuki voidaan kohdentaa oikea-aikaisesti substanssiopintojen yhteyteen.

Hankkeessa päästiin jo suunnitteluvaiheessa integroimaan suomen kielen oppiminen sosiaalialan koulutukseen, josta saatiin opiskelijalle yhtenäinen kokonaisuus. Syntynyt sosiaalialan ja suomen kielen lisäkoulutus on mahdollista tarjota avoimen opintoina. Jatkossa toivoisi, että suomen kielen opettajien ja eri alojen asiantuntijoiden välisellä yhteistyöllä olisi laajempaa tulevaisuutta yleisesti opetuksessa. Tällä tavoin voidaan tarjota nopeampia polkuja S2-oppijoille, jotka tarvitsevat erityistä tukea opintoihin, ammattiin ja työelämään pääsemiseen.

Muualta tulleet korkeakouluopiskelijat tarvitsevat tukea

Eurooppalaisissa korkeakouluissa on havahduttu huomaamaan, että kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden opiskelu ei aina suju niin hyvin kuin toivottaisiin. Erilaiset kulttuurien yhteentörmäykset ja väärinymmärrykset hankaloittavat usein opiskelemaan tulevien opiskelijoiden opintoja. Tähän pyrkii vastaamaan eurooppalainen yhteishanke LEARNING to live (L2L).

Savonia-ammattikorkeakoulu kehittää yhdessä neljän muun eurooppalaisen korkeakoulun kanssa digitaalisia tukimuotoja

KUVAKAAPPAUS: KUKKA-MAARIA RAATIKAINEN

Kansainvälinen projektiryhmä kokoontuu kuukausipalaveriin etänä.

taklaamaan korkeakoulujen kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelevien ongelmia. Elokuussa 2021 päättyvässä hankkeessa työskentelyä ei ole hidastanut Brexit eikä korona – digitaalisia välineitä pystytään kehittämään yhdessä etätövälinein.

L2L-projektissa on huomattu, että monet muut kuin opiskeluelämään liittyvät epävarmuudet heijastuvat myös korkeakouluopinnoista suoriutumiseen. Projektin aikana osallistetaan kehitystyöhön niin kansainvälisiä opiskelijoita kuin heidän parissaan työskenteleviä sekä alan asiantuntijoita ympäri Eurooppaa tavoitteena vähentää esteitä korkeakouluopinnoissa menestymiseen.

L2L-projektissa on selvitetty tuen tarvetta eri maissa käyttämällä Nominal Group Technique -nimistä aivoriihimenetelmää. Rovira i Virgilin yliopiston johdolla on kehitetty digitaalista lukutaitoa, lähdekritiikkiä ja akateemista kirjoitustaitoa opettava työkalupakki eli käytännössä verkkokurssi. Corkin yliopisto vastaa hankkeesta webportaalin kehittämisestä, johon kootaan hyviä käytäntöjä kohderyhmän parissa työskenteleville asiantuntijoille.

Bradfordin yliopiston johdolla kehitetään mobiilisovellusta korkeakouluissa opiskeleville. Se on visuaalinen tietopankki, joka vastaa tärkeimpiin käytännön kysymyksiin kuten asunnon, ystävien ja opiskeluvinkkien

LEARNING

to Live and Work Together - Tukea kansainvälisille korkeakouluopiskelijoille

Improving the Quality of Life for Vulnerable Migrant Students through Integrated Digital Technology Enhanced Support and Transformative Action in Higher Education

Projektin kesto: 9/2018–8/2021

Rahoittaja: Erasmus+ UK National Agency | British Council

Toimijat: University of Bradford, Iso-Britannia; University College Cork, Irlanti; Savonia-amk, Suomi; University of Maribor, Slovenia; The University Rovira i Virgili, Espanja

Kirjoittajat: Katri Huuskola ja Kukka-Maaria Raatikainen (Savonia-amk)

löytämiseen sekä esimerkiksi ruokakulttuurin ymmärtämiseen. Mariborin yliopisto ja Savonia-ammattikorkeakoulu ovat osallistuneet tutkimustulosten hankkimiseen omista maistaan sekä muun muassa digitaalisten sisältöjen tuottoon.

Hankkeen lopullisista tuloksista sekä webportaalin osoitteesta raportoidaan kansainvälisten julkaisujen lisäksi Savonia-ammattikorkeakoulun blogissa: <https://blogi.savonia.fi/>.